

6. Про освіту: Закон України від 23.05.1991 р. № 1060 – XII (з наступними змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1060-12>.

УДК [342.9: 06]: 930.2 (091)

ІСТОРИОГРАФІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПРАВНИЧИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ Й ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ПИТАНЬ ПОРЯДКУ ЇХ СТВОРЕННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ У ВІТЧИЗНЯНІЙ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІЙ ДОКТРИНІ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРІОРИТЕТИ

Віхляєв М.Ю., к.ю.н., доцент

Запорізький національний університет

У цій статті розглядається історіографія дослідження правових питань створення та діяльності професійних правничих громадських організацій у вітчизняній адміністративно-правовій доктрині при поділі її на три етапи: перший етап – дореволюційний (кінець XVIII ст. – 20-ті роки XX ст.), другий етап – радянський (20-ті роки XX ст. – початок 90-тих XX ст.), третій етап – сучасний (початок 90-тих XX ст. – початок XXI ст.), що дозволяє визначити тенденції та пріоритети подальшого розвитку цієї сфери наукових досліджень.

Ключові слова: громадські організації, історіографія, професійні правничі громадські організації, адміністративно-правове регулювання.

Вихляев М.Ю. ИСТОРИОГРАФИЯ ИССЛЕДОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ ЮРИДИЧЕСКИХ ОБЩЕСТВЕННЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ И ОРГАНИЗАЦИОННЫХ ВОПРОСОВ ПОРЯДКА ИХ СОЗДАНИЯ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ОТЕЧЕСТВЕННОЙ АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОЙ ДОКТРИНЕ: ТЕНДЕНЦИИ И ПРИОРИТЕТЫ / Запорожский национальный университет, Украина

В данной статье рассматривается историография исследования правовых вопросов создания и деятельности профессиональных юридических общественных организаций в отечественной административно-правовой доктрине при разделении ее на три этапа: первый этап – дореволюционный (конец XVIII века – 20-е годы XX века), второй этап – советский (20-е годы XX века – начало 90-х XX века), третий этап – современный (начало 90-х XX века – начало XXI века), что позволяет определить тенденции и приоритеты дальнейшего развития этой сферы научных исследований.

Ключевые слова: общественные организации, историография, профессиональные юридические общественные организации, административно-правовое регулирование.

Vikhliaiev M.Y. HISTORIOGRAPHY OF RESEARCH OF PROFESSIONAL LAW PUBLIC ORGANIZATIONS AND ORGANIZATIONAL ISSUES ORDER OF THEIR CREATION AND ACTIVITIES IN DOMESTIC ADMINISTRATIVE-LEGAL DOCTRINE: TRENDS AND PRIORITIES / Zaporizhzhya national university, Ukraine

The article mainly discusses the historiography of research on legal issues of establishment and activities of professional law public organizations in domestic administrative legal doctrines. This historiography is divided into three periods: first period – the prerevolutionary (the end of XVIII century – 20's of XX century), second period – the soviet (20-years of XX century – early 90's of XX century), third period – current time (early 90's of XX century – beginning XXI century). The analysis of this historiography allows author to determine and present trends and priorities for further development of this field of research.

Key words: public organizations, historiography, professional law public organizations, administrative and legal regulation.

Аналіз різноманітних джерел свідчить про відсутність у вітчизняній адміністративно-правовій доктрині комплексних досліджень, присвячених професійним правничим громадським організаціям, поряд із дослідженнями адміністративного-правового статусу, класифікації, державного регулювання, взаємодії з органами державної влади, ознак громадських організацій. В основному, громадські організації досліджувались вітчизняними вченими-адміністративістами як колективні суб'єкти адміністративного права неприбуткового характеру, поряд із політичними партіями, професійними спілками, релігійними організаціями в рамках загальної характеристики різних колективних неприбуткових суб'єктів адміністративного права. Тобто, наукові питання, пов'язані з адміністративно-правовим регулюванням діяльності професійних правничих громадських організацій належним чином не

вивчалися в адміністративно-правовій науці і до цього часу, що є істотною прогалиною, яка потребує свого усунення.

Метою цієї статті є необхідність здійснення ретроаналізу дослідження організаційно-правових питань створення та діяльності професійних правничих громадських організацій у вітчизняній адміністративно-правовій доктрині, що дозволить глибоко дослідити ці питання, а також виділити тенденції наукового аналізу цих питань, які варто врахувати при формуванні ґрунтовного наукового підґрунтя нормотворчого процесу, спрямованого на врегулювання відносин, пов'язаних із діяльністю професійних правничих громадських організацій, у тому числі й в аспекті адміністративно-правового регулювання порядку їхнього створення та діяльності.

Умовно історіографію дослідження правових питань організації та діяльності професійних правничих громадських організацій у вітчизняній адміністративно-правовій науці можна поділити на декілька етапів.

Перший етап – дореволюційний (60-ті роки XVIII – 20-ті роки XX століття), який охарактеризувався формуванням державно-правового регулювання порядку створення та діяльності громадських організацій в дореволюційній Російській імперії, у склад якої входили території сучасної України, відсутністю ґрунтовних наукових досліджень, присвячених цьому питанню. Представники дореволюційної науки поліцейського (адміністративного) права: В.М. Гессен, В.В. Івановський, Н.Н. Белявський, І.Т. Тарасов, В.Ф. Дерюженський, А.Н. Слістратов, Н.П. Ануфрієв концентрували свою увагу на вивченні зарубіжного і російського законодавства, яке регулювало діяльність товариств та союзів, за допомогою аналізу положень російських законів і їх співзіставлення з європейськими аналогами, оцінювалися правові відносини, що встановилися між державою і громадськими організаціями в Росії, визначали принципи, якими повинна керуватися державна влада при здійсненні правової регламентації створення і діяльності товариств та союзів. У юридичних роботах кроки царського уряду у сфері надання населенню свободи союзів розглядалися переважно з позицій ліберальної доктрини. Правознавці вбачали завдання державної влади в захисті права на об'єднання в товариства і союзи та усунення перешкод для його всебічної реалізації в країні. Пов'язуючи здійснення свободи союзів із твердженням правової держави, вони критично оцінювали стан російського законодавства та адміністративної практики, які не створювали для цього достатніх умов [1, 10]. У цьому періоді були відсутні фундаментальні наукові дослідження, присвячені безпосередньо діяльності професійних правничих громадських організацій. Відомий сучасний адвокат Росії М.Ю. Барщевський у своїх наукових працях зазначає, що за царських часів у колективах адвокатів не було необхідності [2, 5]. Отже, цей період можна охарактеризувати як початок наукового дослідження правових питань діяльності громадських організацій, у яких відстоювалася позиція щодо необхідності реформування державного управління громадських організацій у напрямку його лібералізації.

Другий етап – радянський (20-ті роки XX століття – початок 90-тих років XX століття) ознаменувався появою досліджень радянських громадських організацій як суб'єктів радянського адміністративного права при відсутності окремих наукових досліджень правового статусу професійних громадських організацій юристів. У 40-50-ті роки XX століття вчені-адміністративісти при підготовці підручників з адміністративного права навіть не виділяли громадські організації як окремий вид суб'єктів адміністративного права, що пояснювалося тільки початком становлення на теренах СРСР у ці роки радянського громадського руху та процесом відродження адміністративного права, яке було заборонено у 20-ті-30-ті роки XX століття та переживало період занепаду. Подальший розвиток радянської науки адміністративного права з 60-тих років по 90-ті роки XX століття охарактеризувався значною увагою наукової спільноти до адміністративно-правового регулювання порядку створення та діяльності громадських організацій як суб'єктів радянського адміністративного права. Відомі вчені-адміністративісти цього періоду: Н.Ю. Беляєва, Г.П. Бондаренко, П.Т. Василенков, М.І. Єропкін, Ю.М. Козлов, О.П. Коринєв, Г.О. Кудрявцева, В.І. Лайтман, О.Є. Луньов, В.М. Манохін, І.В. Март'янов, Р.С. Павловський, В.І. Попова, С.О. Солдатов, М.С. Студенікіна, С.С. Студенікін, В.Д. Трофімов, Д.В. Шутько, А.І. Щиглик, Ц.А. Ямпольська у своїх наукових роботах та підручниках з адміністративного права досить детально розглядали ознаки громадських організацій, їхню класифікацію, функції, внутрішні та зовнішні відносини

громадських організацій, адміністративно-правовий статус, адміністративно-правове регулювання діяльності, повноваження у сфері державного управління, гарантії діяльності тощо.

Аналіз наукових праць радянських вчених-адміністративістів, присвячених державному регулюванню діяльності громадських організацій, свідчить, що значна увага приділялася як традиційним питанням: державній реєстрації громадських організацій, державній регламентації правового статусу громадських організацій, державному контролю та припиненню їхньої діяльності, так і питанням, пов'язаним із повноваженнями державних органів щодо безпосереднього керівництва діяльністю громадських організацій. Значний державний регулюючий вплив на діяльність радянських громадських організацій існував при наявності широкого спектра повноважень громадських організацій у сфері державного управління. Для радянської доби характерними були випадки передання певним всесоюзним громадським організаціям окремих функцій державних органів (наприклад, у галузі спорту), надання можливості застосування примусу (наприклад, народними дружинниками в разі невиконання їхніх правомірних вимог), встановлення обов'язків щодо залучення представників громадськості до участі в певних державних органах, щодо необхідності обов'язкового узгодження рішень суб'єктів владних повноважень із представниками громадських організацій.

Слід відмітити фундаментальні праці, присвячені адміністративно-правовому регулюванню діяльності радянських громадських організацій, відомого вченого-адміністративіста Ц.А. Ямпольської «Громадські організації та розвиток радянської соціалістичної державності» 1965 року, «Громадські організації в СРСР. Деякі політичні та організаційно-правові аспекти» 1972 року, «Громадські організації в політичній системі. Аспекти взаємодії з партією, державними органами, трудовими колективами» (у співавторстві) 1984 року. У своїй монографії «Громадські організації та розвиток радянської соціалістичної державності» 1965 року Ц.А. Ямпольська розглядала ознаки громадських організацій, їхню систему, способи підвищення їхньої ролі в державі (громадський контроль, делегування державних функцій громадським організаціям, участь громадських організацій у формуванні та діяльності державних органів), внутрішню структуру громадських організацій, їхню правотворчість [3]. А.І. Щиглик у своїй докторській дисертації «Закономірності становлення, розвитку та функціонування громадських організацій у радянській політичній системі (політико-правове дослідження)» розглянув передумови та історію виникнення й становлення соціалістичних громадських організацій, систему громадських організацій СРСР, приділяючи значну увагу структурним зв'язкам, етапам та змісту розвитку громадських організацій, їхню взаємодію з органами державної влади, трудовими колективами, партійними структурами [4]. Радянські вчені як адміністративісти, так і представники інших галузевих юридичних наук активно та досить детально досліджували окремі види та аспекти діяльності громадських організацій (у тому числі на рівні дисертаційних досліджень), а саме: нормотворчу діяльність радянських громадських організацій вивчав В.Д. Трофімов, політичну активність та її організаційно-правове забезпечення – Н.Ю. Беляєва, процедурно-процесуальну форму в їхній діяльності – В.І. Лайтман, членство в громадських організаціях – Д.В. Шутько, право громадян на об'єднання в громадські об'єднання – А.Ф. Брянський, місце громадських об'єднань у системі соціалістичного самоврядування народу – А. Крисевич. Отже, цей період характеризується становленням в адміністративно-правовій науці ґрунтовного теоретичного фундаменту державного регулювання порядку створення та діяльності громадських організацій та їхніх різноманітних видів.

Третій період, який можна назвати сучасним, охоплює часові рамки існування сучасної незалежної України від моменту проголошення незалежності до сьогоднішніх днів. У період незалежної України адміністративно-правовий статус громадських організацій ставав предметом дослідження в працях наступних вітчизняних вчених-адміністративістів: В.Б. Авер'янова, О.М. Бандурки, Д.М. Бахраха, Л.Р. Білої, Ю.П. Битяка, В.В. Богуцького, А.С. Васильєва, В.М. Гаращука, З.С. Гладуна, Н.І. Золотарьової, І.П. Голосніченка, С.Т. Гончарука, Є.В. Додіна, Є.Є. Додіної, Р.А. Калюжного, С.В. Ківалова, Л.В. Ковалюк, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова, А.Т. Комзюка, О.В. Кузьменко, Є.В. Курінного, О.В. Негодченка, В.Ф. Опришка, О.І. Остапенка, М.Ф. Стахурського, В.К. Шкарупи, О.М. Якуби, О.Н. Ярмиша, які забезпечили формування нового сучасного теоретичного підґрунтя адміністративно-правового регулювання порядку створення та діяльності громадських організацій в Україні з урахуванням особливостей нового суспільного ладу держави в умовах підвищення ролі громадських організацій у демократичній державі та в громадському суспільстві.

Цікавими є точки зору вчених-адміністративістів цього періоду щодо різниці між державними органами та громадськими організаціями стосовно характеру взаємовідносин між ними. Так, Ю.П. Битяк, на відміну від, скажімо, радянського вченого-юриста Ю.М. Козлова, вважає, що взаємовідносини між державою та об'єднаннями громадян носять виключно правовий характер [5, 121], зовсім не розглядаючи можливість існування неправових відносин між громадськими об'єднаннями та державними органами, яких, на думку Ю.М. Козлова, набагато більше ніж правових у загальному обсязі існуючих взаємовідносин між громадськими організаціями та державними органами. Свою думку Ю.П. Битяк обґрунтовує наявністю законодавчого закріплення правового статусу об'єднань громадян низкою нормативно-правових актів, що є проявом правового характеру взаємовідносин між громадськими організаціями та державою [5, 121]. В.К. Колпаков та О.В. Кузьменко вважають, що головна відмінність адміністративно-правового статусу громадських організацій від адміністративно-правового статусу державних структур полягає в тому, що у відносинах з іншими суб'єктами права та між собою громадські організації виступають виключно від власного імені, не маючи державно-владних повноважень. Держава інтенсивно та цілеспрямовано регулює діяльність громадських організацій, проте використовувани в цій сфері управлінські форми і методи істотно відрізняються від тих, які застосовуються щодо державних органів. Свій регулюючий вплив держава поширює тільки на ті повноваження громадських організацій, які реалізуються безпосередньо у відносинах із державними органами. Сутність такого регулювання зводиться до того, щоб, по-перше, через норми адміністративного права закріпити повноваження громадських організацій у сфері державного управління, по-друге, створити реальні гарантії їх реалізації [6, 168]. У підручнику з адміністративного права за загальною редакцією С.В. Ківалова зазначалося, що специфіка об'єднання громадян як суб'єкта адміністративного права проявляється у взаємовідносинах об'єднання з державними органами, насамперед з органами виконавчої влади [7, 123], серед таких відносин: реєстраційні відносини, відносини, що виникають під час реалізації контрольних повноважень державних органів, у разі надання державними органами державної підтримки громадським організаціям, що передбачено діючим законодавством, у разі здійснення громадського контролю громадськими організаціями за діяльністю органів виконавчої влади тощо [6, 123-133].

Питанню адміністративно-правового статусу громадських організацій було присвячене дисертаційне дослідження Є.Є. Додіної: «Адміністративно-правовий статус громадських організацій в Україні», яке було захищено у 2002 році та стало ґрунтовною роботою української науки адміністративного права серед наукових досліджень, присвячених безпосередньо питанням адміністративно-правового регулювання порядку створення та діяльності громадських організацій в Україні. У дисертаційному дослідженні Є.Є. Додіна розглядає підстави включення громадських організацій до кола суб'єктів адміністративного права, адміністративну правосуб'єктність громадських організацій, аналізує підстави та порядок створення громадських організацій в Україні, здійснює розгляд внутрішньо-організаційної діяльності громадських організацій та їхнє значення для адміністративно-правового статусу громадських організацій, розглядає порядок припинення діяльності громадських організацій, відповідальність громадських організацій за порушення законодавства, аналізує державний контроль за порядком створення та діяльністю громадських організацій [8]. Особливої уваги заслуговує дисертаційне дослідження Л.О. Ємця на тему «Публічне управління неполітичними об'єднаннями громадян (адміністративно-правове дослідження)», яке було захищено у 2009 році. Л.О. Ємець презентує в дисертаційному дослідженні сучасні передові ідеї щодо вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності громадських організацій в Україні з урахуванням сучасних вимог демократизації суспільства. У роботі було здійснено ґрунтовний аналіз правових засад публічного управління неполітичними об'єднаннями громадян, виокремлено системи суб'єктів цього управління та досліджені особливості її функціонування, розглянуті методи публічного управління громадськими організаціями та адміністративні процедури їх застосування [9].

Варто звернути увагу на праці вчених-юристів, які досліджували проблеми публічного права із зосередженням уваги на правовому регулюванні діяльності громадських організацій. У 2004 році вченим-конституціоналістом О.М. Ващук було захищено дисертаційне дослідження «Конституційно-правовий статус громадських організацій України», у якому проаналізовані взаємовідносини громадських організацій та органів державної влади, правове регулювання

створення та діяльності громадських організацій в Україні, їх систему, була здійснена класифікація громадських організацій та детально розглянуті особливості правового статусу окремих громадських організацій, досліджені функції, гарантії діяльності та юридична відповідальність громадських організацій [10]. Правовий статус добровільних правозахисних громадських об'єднань та особливості їх взаємовідносин з органами державної влади були детально розглянуті вченим-теоретиком права М.М. Новіковим у дисертаційному дослідженні «Об'єднання громадян у механізмі взаємодії держави і громадського суспільства» (2002 р.) [11].

На відмінну від юридичної літератури, певна увага діяльності професійних правничих громадських організацій України приділяється у юридичній публіцистиці, особливо в останні три роки. Слід відмітити, що вітчизняні громадські діячі та юристи: В. Бігун, Т. Варфоломєєва, В. Висоцький, В. Євдокімов, С. Коннов, Ю. Михальський досить часто присвячують свої публікації діяльності конкретних професійних правничих громадських організацій, які носять суто інформаційний характер. У цих статтях можна спостерігати дискусію щодо вибору професійної правничої громадської організації, яка змогла б найефективніше представляти інтереси адвокатів у сучасному досить затяжному процесі реформування української адвокатури. У поодиноких випадках автори публіцистичних статей, зокрема І. Головань, І. Гончар, К. Шестопалов, намагаються здійснити кваліфікацію саме професійних правничих громадських організацій, виокремити їх спеціальні ознаки, визначити їх значення як для окремих правників, так і для всієї правничої спільноти України, проаналізувати результати їхньої діяльності та виявити її проблеми й недоліки з одночасним формулюванням шляхів їх вирішення, у тому числі і в аспекті впровадження комплексу заходів з обов'язковою та безпосередньою участю органів державної влади, які або є суб'єктами адміністративно-правового регулювання діяльності професійних правничих громадських організацій, або в яких безпосередньо працюють члени цих організацій [12, 16]. Проте ці статті мають не науковий, а публіцистичний характер, й у них лише фрагментарно розглядається питання щодо адміністративно-правового регулювання діяльності професійних правничих громадських організацій.

Отже, для періоду незалежної України характерна відсутність цілеспрямованої уваги українських вчених-адміністративістів безпосередньо до питань, пов'язаних з адміністративно-правовим регулюванням порядку створення та функціонування саме професійних правничих громадських організацій, незважаючи на активізацію їхньої діяльності, яка спостерігається в цьому періоді, при наявності численних фрагментарних досліджень окремих аспектів їхньої діяльності в юридичній публіцистиці.

Розглянута історіографія дослідження професійних правничих громадських організацій та організаційних питань порядку їх створення та діяльності у вітчизняній адміністративно-правовій доктрині дозволяє зробити висновок, що у вітчизняній правовій науці, зокрема в науці адміністративного права, відповідній проблематиці увага приділялася лише фрагментарно, при розгляді окремих аспектів діяльності конкретних професійних правничих громадських організацій, або ж в аспекті розгляду правового статусу вітчизняних громадських організацій та публічного управління їхньою діяльністю. Можна сміливо стверджувати, що ґрунтовного розгляду адміністративно-правового регулювання порядку створення та діяльності професійних правничих громадських організацій, тим більше під кутом зору щодо них як певної системи, до цього часу немає, що, певним чином, і обумовлює наявність численних прогалин у законодавчому підґрунті їх функціонування, недооцінці їх реального потенціалу саме як суб'єктів адміністративно-правових відносин, як, до речі, і взагалі правових відносин. Також слід відзначити, що в науці адміністративного права спостерігається тенденція до певної, хоча і недостатньої, спеціалізації наукових досліджень правових питань діяльності громадських організацій, звуження предметів наукових досліджень. Усе це актуалізує тематику наукових досліджень правових питань діяльності професійних правничих громадських організацій, свідчить на її наукову та практичну користь, враховуючи істотну активізацію останнім часом вітчизняних нормотворчих процесів, спрямованих на визначення засад участі недержавних організацій у публічно-правових відносинах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Туманова А.С. Государственно-правовое регулирование деятельности общественных организаций России в начале XX века: автореф. дис. на соиск. учен. степ. докт. юрид.

- наук: спец. 12.00.01 «Теория и история права и государства, история правовых учений» / А.С. Туманова; Академия управления МВД Российской Федерации. – М., 2003. – 34 с.
2. Барщевский М.Ю. Очерки адвокатуры / М.Ю. Барщевский // Обозреватель. – 1997. – № 3 (86). – С. 5–6.
  3. Ямпольская Ц.А. Общественные организации и развитие советской социалистической государственности / Цецилия Абрамовна Ямпольская. – М.: Юрид. лит., 1965. – 197 с.
  4. Щиглик А.И. Закономерности становления и развития общественных организаций в СССР. Политико-правовое исследование / Арон Исаакович Щиглик. – М.: Наука, 1977. – 253 с.
  5. Адміністративне право України: підручник / [Ю.П. Битяк, В.М. Гаращук, О.В. Дьяченко та ін.]. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 544 с.
  6. Колпаков В.К. Адміністративне право України: підручник / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 544 с.
  7. Ківалов С.В. Адміністративне право України: підручник / Сергій Васильович Ківалов. – Одеса: Юридична література, 2003. – 896 с.
  8. Додіна Є.Є. Адміністративно-правовий статус громадських організацій в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес, фінансове право, інформаційне право» / Є.Є. Додіна; Одеська національна юридична академія. – Одеса, 2002. – 21 с.
  9. Ємець Л.О. Публічне управління неполітичними об'єднаннями громадян (адміністративно-правове дослідження): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес, фінансове право, інформаційне право» / Л.О. Ємець; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпропетровськ, 2009. – 20 с.
  10. Вашук О.М. Конституційно-правовий статус громадських організацій України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.02 «Конституційне право» / О.М. Вашук; НАН України; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького. – К., 2004. – 17 с.
  11. Новіков М.М. Об'єднання громадян у механізмі взаємодії держави і громадського суспільства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових вчень» / М.М. Новіков; Національний університет внутрішніх справ. – Х., 2002. – 18 с.
  12. Гончар И. Под эгидой юридического сообщества / Ирина Гончар // Юридическая практика. – №47 (622), 24 ноября 2009 года. – С. 16–17.

УДК 342:347.136(477)

ЮРИДИЧНО ЗНАЧИМІ ДІЇ ЯК ПРАВОВА ФОРМА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА

Меліхова О.Ю., к.ю.н., доцент

Запорізький національний університет

У статті досліджується роль юридично значимих дій у системі правових форм публічного адміністрування, аналізуються їх види та особливості використання в процесі публічного адміністрування в сфері юридичної науки в Україні, пропонується авторське визначення поняття «юридично значимих дій» як правової форми публічного адміністрування в сфері юридичної науки.
Ключові слова: атестаційна діяльність, правові форми публічного адміністрування, публічне адміністрування, реєстраційна діяльність, експертна діяльність, юридична наука, юридично значимі дії.